

Brandweer Haaglanden

Bestuurlijke aansturing en

Contouren brandweerorganisatie

Aansturing en contouren organisatie

1. BESTUURLIJKE AANSTURING

Doordat in de nieuwe situatie de meeste brandweertaken aan de regionale brandweerorganisatie in uitvoering worden gegeven, terwijl de verantwoordelijkheid voor de brandweezorg lokaal blijft, is het van belang om duidelijkheid te krijgen over de invulling van aansturen, besturen en controleren door regionaal bestuur, regionale directie, burgemeester, college van burgemeester & wethouders en raad.

De uitkomst van de bestuurlijke discussie die over dit onderwerp heeft plaats gevonden medio 2007 is opgenomen in het beslisdocument bestuurlijke aansturing¹ (zie bijlage 5.4 van dit concept raadsvoorstel). Het betreffende document is als bijlage van het voorgenomen besluit vastgesteld door alle gemeenteraden².

In het document is beschreven op welke basis de bestuurlijke aansturing zal verlopen. De elementen uit dit document zijn verwerkt in het voorstel tot wijziging van de gemeenschappelijke regeling en het organisatiemodel. De belangrijkste worden hieronder beknopt weergegeven.

- De regionale brandweer (en de veiligheidsregio) wordt georganiseerd volgens het principe van verlengd lokaal bestuur.
- Burgemeester & wethouders houden de zorg voor de brandweer, de rampenbestrijding en de crisisbeheersing en de organisatie van de geneeskundige hulpverlening.
- Op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) kan de raad haar zienswijze op de begroting van de regionale brandweer (veiligheidsregio) naar voren brengen en wordt zij in kennis gesteld van de rekening van de regionale brandweer (veiligheidsregio). Een rekening-commissie bestaande uit raadsleden beoordeelt de doelmatigheid van het gevoerde financiële beheer en beleid.
- De burgemeester behoudt het gezag, de uitvoerende macht komt te liggen bij het bestuur van de regionale brandweer, bestaande uit de negen burgemeesters van de Haaglanden gemeenten.
- De burgemeester blijft verantwoordelijk voor de openbare orde en veiligheid, alsmede het op- en afbevel bij brand, ongevallen en rampen.
- In het geval van een bovenlokale ramp of crisis (de 'warme' fase) krijgt de voorzitter van het Algemeen Bestuur het bovenlokale gezag. Hij/zij zal hieraan op collegiale wijze met de collega burgemeesters invulling geven. De voorzitter is tevens regionaal korpsbeheerder van politie.
- Binnen de geregionaliseerde brandweer bestaat de functie van lokaal brandweercommandant. Een lokaal commandant kan pas aangesteld worden na instemming van de burgemeester van de desbetreffende gemeente.
- De lokaal commandanten zullen samen met de regionaal commandant en de hoofden bedrijfsvoering, risicobeheersing en operationele brandweezorg tezamen het MT vormen van de nieuwe regionale brandweer. Het CABR, zoals beschreven in het document bestuurlijke aansturing, kan daardoor vervallen.

¹ Beslisdocument 'Besturingsmodel Brandweer binnen de Veiligheidsregio Haaglanden'. Vastgesteld door de Bestuurlijke stuurgroep, 2 november 2007. Bij dit voorstel toegevoegd als bijlage 5.4.

² Dit betrof besluitvorming door de diverse gemeenteraden in de periode november 2007 tot half februari 2008.

Aansturing en contouren organisatie

- Taken op het gebied van preparatie, repressie en nazorg worden geheel in uitvoering gegeven aan de regionale brandweer. Pro-actie en preventietaken blijven een lokale verantwoordelijkheid in de zin dat de bestuurlijke rechtshandelingen, inclusief de brede bestuurlijke afweging, die daaruit voortvloeien gemeentelijk dienen te worden ingevuld.
- Verlening en handhaving van vergunningen, waarbij voorwaarden zijn opgenomen in het kader van brandveiligheid en brandpreventie, zijn en blijven dus een uitvoeringstaak en – verantwoordelijkheid van de gemeente.
- Er is een onderscheid gemaakt tussen een basispakket en een pluspakket dat per gemeente van de gemeenschappelijke regeling valt af te nemen. In het basispakket brengen de deelnemende gemeenten in ieder geval de wettelijke taken onder en bepalen zij het gezamenlijke kwantitatieve en kwalitatieve pakket. Extra paraatheid van reddingsbrigades is hiervan een voorbeeld.
- Extra paraatheid, zoals het in standhouden van de reddingsbrigades, zal onderdeel zijn van het pluspakket.

2. UITGANGSPUNTEN VERTAALD IN ORGANISATIE

Bij het opstellen van de contouren voor de nieuwe brandweer organisatie van de veiligheidsregio Haaglanden zijn bovenstaande uitgangspunten uit het beslisdocument bestuurlijke aansturing richtinggevend geweest.

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor de fysieke veiligheid, maar draagt het beheer van de brandweer over aan het Algemeen Bestuur van de veiligheidsregio Haaglanden dat daartoe één brandweerorganisatie instelt. De brandweer Haaglanden wordt één korps, gebaseerd op één gemeenschappelijke regeling, met één bestuur, één ondernemingsraad, één WOR bestuurder, één planning- en controlcyclus (beleidsplan, begroting, financieel verslag, kwaliteitstoetsing), één bedrijfsvoering en één rechtspositieregeling. De burgemeester blijft opperbevelhebber ten tijde van een incident in de desbetreffende gemeente.

Het korps kent een aantal brandweerposten (afhankelijk van het dekkingsplan en van de historie) en een centrale organisatie. Taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden worden zo laag mogelijk in de lijnorganisatie geplaatst, er is geen omvangrijke regionale stafstructuur. De lokale commandanten worden gemandateerd, waarbij hun bevoegdheden en verantwoordelijkheden in samenhang zijn met de opdracht.

Er is één korpsbrede repressieve organisatie en doctrine (systeem van dekkingsplan, normtijden, bezetting van posten/voertuigen, verdeling specialismen, alarmering-, uitruk-, en inzetprocedures inclusief rol en functie alarmcentrale, operationele leiding, bestrijdingstactiek). Nazorg voor het personeel wordt verzorgd.

De brandweer voert haar taken uit, op alle schakels van de veiligheidsketen. Zij doet dit op basis van één regionaal vastgestelde zorgnorm. Zodoende ontstaat een basispakket dat in de gehele regio wordt geleverd. Daarnaast kan elke gemeente aanvullende werkzaamheden inkopen (pluspakket).

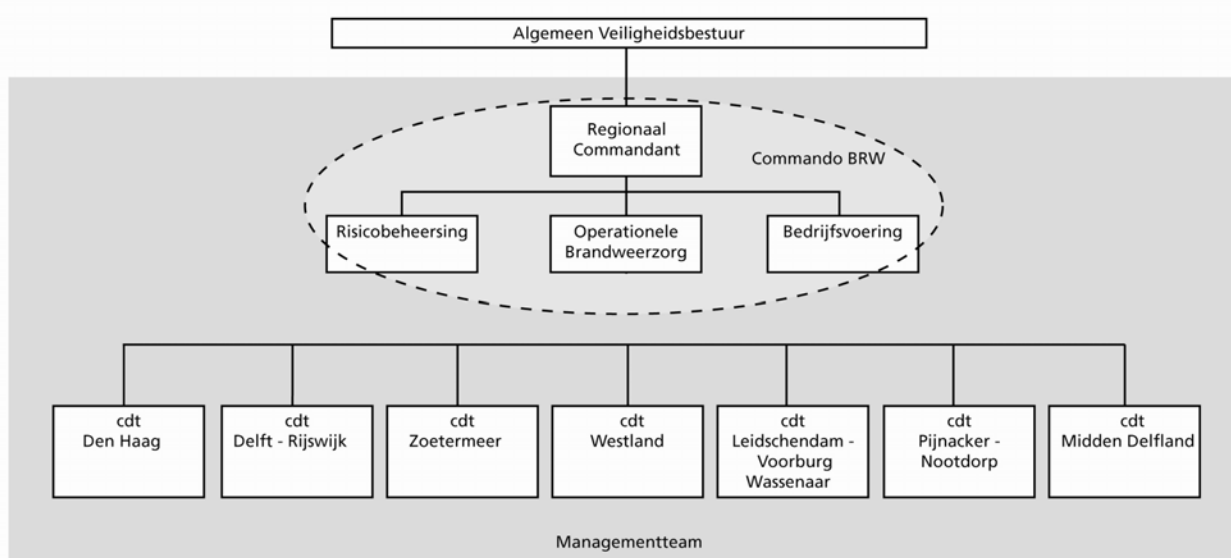

Aansturing en contouren organisatie

De toegevoegde waarde van de regionale brandweerorganisatie is met name gelegen in het realiseren van een organisatorisch verband waarbinnen de verdere kwaliteitsverbetering van de brandweezorg tegen zo beperkt mogelijke kosten kan worden gerealiseerd. De belangrijkste slagen in dit opzicht zijn te behalen aan de voorkant van de veiligheidsketen (op het gebied van risicobeheersing, pro-actie, preventie en preparatie) en op het gebied van bedrijfsvoering. Om die reden zijn deze onderdelen (risicobeheersing en bedrijfsvoering) ook herkenbaar in de nieuwe organisatie teruggebracht.

3. SCHETS

Op basis van bovenstaande uitgangspunten zijn de volgende contouren voor de nieuwe organisatie overeen gekomen.

Figuur 1: Grafische weergave van de nieuwe organisatie.

Het korps staat onder leiding van de regionaal commandant die verantwoording aflegt aan het Veiligheidsbestuur, i.c. het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio Haaglanden. De regionaal commandant is eindverantwoordelijk voor het reilen en zeilen van de brandweer in de regio Haaglanden.

Samen met de hoofden risicobeheersing, operationele brandweezorg en bedrijfsvoering, vormt hij het commando brandweer. Gezamenlijk zijn zij verantwoordelijk voor het realiseren van kwaliteitsverbeteringen op het gebied van brandweezorg en het brandweerdeel van de crisisbeheersing. Het is hun taak te sturen op samenhang en synergie.

Binnen de regio Haaglanden zijn er op dit moment zeven gemeentelijke commandanten. In het kader van de vorming van één brandweerorganisatie gaat een deel van hun verantwoordelijkheden en bevoegdheden over naar de regionaal commandant. Binnen de bestuurlijke kaders kan de regionaal commandant de lokale commandanten aanspreken op de wijze waarop zij uitvoering geven

Aansturing en contouren organisatie

aan hun taken en hun verantwoordelijkheden. De regionaal commandant en de lokale commandanten vervullen een belangrijke rol in het daadwerkelijk realiseren van schaal- en synergievoordelen binnen het nieuwe brandweerkorps. Om deze voordelen maximaal te benutten vormen de lokale commandanten samen met het commando brandweer het managementteam van de brandweer. In het managementteam maakt de regionaal commandant rechtstreeks afspraken met de lokaal commandanten en de hoofden risicobeheersing, bedrijfsvoering en operationele brandweezorg over de uitvoering van de brandweezorg.

Vanaf het moment dat de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Haaglanden is vastgesteld kan gestart worden met het verder inrichten van de brandweerorganisatie. Hierbij moet gedacht worden aan het beschrijven van de functies, het uitwerken van de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden voor alle niveaus tot tenslotte het plaatsen van het brandweerpersoneel in de nieuwe organisatie. Naar verwachting zal hiermee geheel 2009 gemoeid gaan.

In de context van de Veiligheidsregio Haaglanden zal het commando brandweer tezamen met het commando geneeskundig de ambtelijke leiding vormen van de Veiligheidsregio. Het stafbureau zal daarin beide commando's ondersteunen. De bedrijfsvoering staat ook ten dienste van de geneeskundige kolom.

